

Załącznik nr 1 do Zarządzenia dyrektora nr 15/SP12/2020 z dnia 19 marca 2020 r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH

I. Procedury działania w sytuacjach wystąpienia agresji lub przemocy wśród uczniów/dzieci

1. Zasady ogólne.

W czasie interwencji dorosły pracownik zespołu:

powinien:	nie powinien:
<ul style="list-style-type: none"> · reagować na każdy przejaw agresji i przemocy rówieśniczej, · reagować szybko i w sposób zdecydowany, · wykazać się troską o obie strony konfliktu (ofiary i sprawcę), · posługiwać się prostymi komunikatami: „nie krzycz”, „odsuń się”...itp., · użyć (o ile to w ogóle zachodzi taka potrzeba) tylko tyle siły ile konieczne jest w celu oddzielenia sprawcy przemocy od ofiary, · okazywać szacunek obu stronom konfliktu (rozmawiając z uczniami/dziećmi mówić nie o osobie lecz o prezentowanym zachowaniu). 	<ul style="list-style-type: none"> · wahać się, · lekceważyć niektórych przejawów agresji, przemocy, · lekceważyć sprawcy przemocy, · potępiać sprawcy przemocy, · stosować agresji (słownej lub fizycznej), · moralizować, · drwić z którejś ze stron konfliktu.

2. Procedura postępowania w trakcie zdarzenia:

Osoba interweniująca rozdziela obie strony konfliktu i dba o ewentualne udzielenie pomocy przedmedycznej osobom poszkodowanym. Sprawnie ustala przebieg wypadków, nie wdając się w długie dyskusje z żadną ze stron.

Jeśli nie udało się uczniów uspokoić i wyciszyć należy ich rozdzielić i zadbać by każdy z nich znalazł się pod opieką właściwego pracownika zespołu (pielęgniarka, pedagog, nauczyciel-świadek zajęcia, wychowawca, psycholog, wicedyrektor lub dyrektor zespołu).

3. Postępowanie osoby interweniującej bezpośrednio po zdarzeniu.

Dorosły pracownik zespołu stara się jak najszybciej zapoznać z problemem wychowawcę klasy/oddziału.

4. Wychowawca klasy/oddziału rozpoznaje sytuację:

- a) rozmawia z dorosłym świadkiem zdarzenia,
- b) rozmawia z uczniami/dziećmi – świadkami zdarzenia,

- c) ustala przyczynę zajścia,
  - d) przypomina zasady obowiązujące w zespole.
5. **Wychowawca** ocenia skalę zajścia i podejmuje decyzję o ewentualnym przekazaniu sprawy **pedagogowi** szkolnemu oraz **poinformowaniu o zajściu rodziców** (opiekunów prawnych) ucznia.
  6. W przypadku nieobecności wychowawcy **osoba interweniująca** informuje o zajściu **pedagoga szkolnego** (w razie jego nieobecności - psychologa szkolnego) lub dyrekcję zespołu, którzy realizują działania w zastępstwie za wychowawcę, a o podjętych działaniach **informują pedagoga szkolnego**.
  7. **Wychowawca** (pisemnie), **informuje pedagoga** o powtarzających się agresywnych czynach ucznia, stosowaniu przez niego przemocy (w tym cyberprzemocy).
  8. **Pedagog** obejmuje ucznia pomocą i wraz z wychowawcą analizuje jego dalsze zachowanie.
  9. W przypadku braku poprawy w zachowaniu ucznia **wychowawca wraz z pedagogiem** szkolnym zwołują Zespół Wychowawczy, na którym oprócz nich powinni być obecni rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. Dodatkowo na to spotkanie może być zaproszony psycholog szkolny, kurator ucznia (jeśli jest), przedstawiciel Policji lub Straży Miejskiej, przedstawiciel dyrekcji zespołu, zainteresowani nauczyciele uczący ucznia.
  10. W trakcie spotkania należy:
    - a) postarać się ustalić przyczyny agresji,
    - b) poinformować rodziców o konsekwencjach braku poprawy w zachowaniu dziecka,
    - c) zaproponować uczniowi podpisanie kontraktu w celu zmotywowania go do poprawy zachowania,
    - d) ustalić z rodzicami i uczniem możliwości naprawienia szkody, ewentualnie odpracowania przewinienia (jeśli czyn/ czyny nie miały charakteru czynu zagrażającego czyjemuś bezpieczeństwu lub życiu),
    - e) zaproponować ewentualną pomoc (psychologa na terenie zespołu lub specjalistyczna w odpowiedniej placówce).
  11. W sytuacji braku poprawy zachowania:
    - a) podejmowane są działania zgodne z systemem karania i nagradzania uczniów naszej zespołu (odpowiedzialni- **wychowawca, pedagog, dyrekcja zespołu**),
    - b) **dyrekcja** w porozumieniu z pedagogiem powiadamia policję (w zależności od potrzeb prosząc o rozmowę dyscyplinującą, zgłaszając postępującą demoralizację lub informując o popełnieniu czynu zabronionego).
  12. W przypadku wystąpienia agresji słownej lub fizycznej skierowanej przeciwko nauczycielowi lub innemu pracownikowi zespołu- osoby poszkodowane zobowiązane są bezzwłocznie zgłosić ten fakt dyrektorowi zespołu (w razie jego nieobecności wicedyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu). W takich przypadkach postępowanie dyrekcji zespołu regulują przepisy wyższego rzędu.

II. Procedury postępowania w sytuacji stosowania przemocy (występowania agresji rówieśniczej) zagrażającej czyjemuś bezpieczeństwu lub życiu

Wykaz czynności jakie w czasie interwencji powinien podjąć nauczyciel	
wobec ofiary	wobec sprawcy przemocy
<ul style="list-style-type: none"> – odizolować od sprawcy przemocy, – w razie potrzeby wezwać pomoc innego nauczyciela, pedagoga, psychologa, pielęgniarkę, nauczyciela EDB, pogotowie, – udzielić pomocy przedmedycznej (jeśli zachodzi taka potrzeba), – wstępnie, na osobności, porozmawiać o zajściu (po rozmowie ze sprawcą przemocy), ustalić przebieg zdarzeń, – powiadomić o zdarzeniu rodziców ucznia, – przekazać informację o zajściu wychowawcy i pedagogowi szkolnemu (w razie jego nieobecności psychologowi), – jeśli nauczyciel- świadek zajścia z jakichś względów nie może przeprowadzić wyżej wymienionych czynności zobowiązany jest poprosić o pomoc wychowawcę lub pedagoga (w razie jego nieobecności psychologa), – po zapoznaniu się z ustaleniami pracowników zespołu, oświadczeniami uczestników i świadków zajścia dyrekcja zespołu w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcą ustala dalszy tok postępowania (zgodny z procedurami szkolnymi) 	<ul style="list-style-type: none"> – szybko zareagować na agresję, przemoc używając prostych komunikatów, – w razie konieczności odsunąć od ofiary przemocy, uniemożliwiając mu dalszy atak, – w razie potrzeby skorzystać z pomocy najbliższej znajdującego się pracownika zespołu, pedagoga, psychologa, pielęgniarki, nauczyciela EDB, pracownika pogotowia, – udzielić pomocy przedmedycznej (jeśli zachodzi taka potrzeba), – wstępnie, na osobności porozmawiać o zajściu (przed rozmową z ofiarą), – odizolować od ofiary na czas ochłonięcia, pozostawiając pod opieką innego nauczyciela, pedagoga, psychologa, przedstawiciela dyrekcji zespołu, – powiadomić o zdarzeniu rodziców sprawcy, – przekazać informację o zajściu wychowawcy i pedagogowi szkolnemu (w razie jego nieobecności psychologowi), – jeśli nauczyciel- świadek zajścia z jakichś względów nie może przeprowadzić wyżej wymienionych czynności zobowiązany jest poprosić o pomoc wychowawcę lub pedagoga (w razie jego nieobecności psychologa), – nauczyciel (lub osoba poproszona o pomoc) zabezpiecza ewentualne dowody zajścia w celu przekazania ich dyrekcji, pedagogowi lub bezpośrednio policji, – dyrekcja zespołu powiadamia policję o popełnieniu czynu zabronionego, stworzeniu sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu lub życiu innych.

Nauczyciel – świadek zajścia zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przekazania jej pedagogowi szkolnemu oraz dyrektorowi zespołu.

Wychowawca (w razie jego nieobecności pedagog) zobowiązany jest powiadomić rodzica o podjętych przez szkołę działaniach.

Dyrektor
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12
mgr inż. Aleksandra Szyszka